

Spis treści

Wykaz skrótów | str. 17

Przedmowa | str. 19

Część pierwsza

Wiadomości wstępne

Rozdział I. Pojęcie prawa karnego | str. 23

Rozdział II. Podziały prawa karnego | str. 25

1. Podział na prawo karne materialne, prawo karne procesowe i prawo karne wykonawcze | str. 25
2. Podział na prawo karne powszechne i prawo karne specjalne | str. 26
3. Prawo wykroczeń | str. 27
4. Podział na prawo karne międzynarodowe i międzynarodowe prawo karne | str. 28

Rozdział III. Funkcje prawa karnego | str. 30

1. Funkcja sprawiedliwościowa | str. 30
2. Funkcja ochronna | str. 31
3. Funkcja gwarancyjna | str. 32
 - 3.1. Zasada nullum crimen sine lege | str. 32
 - 3.1.1. Zasada nullum crimen sine lege scripta | str. 33
 - 3.1.2. Zasada nullum crimen sine lege certa | str. 34
 - 3.1.3. Zasada nullum crimen sine lege stricta | str. 35
 - 3.2. Zasada nulla poena sine lege | str. 37
 - 3.2.1. Zasada nulla poena sine lege scripta | str. 37
 - 3.2.2. Zasada nulla poena sine lege certa | str. 38
 - 3.2.3. Zasada nulla poena sine lege stricta | str. 38
 - 3.3. Zasada lex severior retro non agit | str. 39
4. Funkcja kompensacyjna | str. 40

Część druga

Nauka o przepisie prawa karnego

Rozdział I. Źródła prawa karnego | str. 47

1. Zasada wyłączności przepisu rangi ustawowej | str. 47
2. Problem przepisów blankietowych | str. 49
3. Ogólna charakterystyka kodeksu karnego jako głównego źródła polskiego prawa karnego | str. 49
4. Zgodność kodeksu karnego z normami wyższego rzędu | str. 51
5. Ustawy szczególne jako pozakodeksowe źródła prawa karnego | str. 52
6. Stosunek kodeksu karnego do ustaw szczególnych | str. 54
7. Ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz stosowne akty prawne organizacji międzynarodowych jako źródła polskiego prawa karnego | str. 55
8. Znaczenie orzecznictwa sądowego | str. 56
9. Wyroki Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność przepisu prawnokarnego z Konstytucją RP | str. 57
10. Znaczenie nauki prawa karnego | str. 58

Rozdział II. Struktura i zawartość normatywna przepisu prawa karnego | str. 59

1. Struktura przepisu określającego typ czynu zabronionego zagrożonego karą | str. 59
2. Zawartość normatywna przepisów prawa karnego | str. 60
 - 2.1. Ogólne informacje o normie prawnej i jej rodzajach w prawie karnym | str. 62
 - 2.2. Zawartość normatywna przepisu określającego typ czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 64
 - 2.2.1. Ogólne informacje o strukturze normy sankcjonującej i strukturze normy sankcjonowanej | str. 64
 - 2.2.1.1. Norma sankcjonująca | str. 66
 - 2.2.1.2. Norma sankcjonowana | str. 68

Rozdział III. Wykładnia przepisów prawa karnego | str. 77

1. Cel wykładni tekstu prawnego i jej przedmiot | str. 78
2. Fazy procesu interpretacji tekstu prawnego | str. 78
3. Proces inferencji | str. 82
4. Zakaz analogii i wykładni rozszerzającej w procesie wykładni przepisów prawa karnego | str. 83

Rozdział IV. Czasowy zakres zastosowania przepisów prawnokarnych | str. 85

1. Zmiana normatywna po popełnieniu czynu, a przed jego prawomocnym osądzeniem | str. 85
 - 1.1. Czas popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 86
 - 1.2. Czas orzekania | str. 87
 - 1.3. Nakaz stosowania ustawy względniejszej dla sprawcy – charakterystyka normy intertemporalnej zawartej w art. 4 § 1 k.k. | str. 87
 - 1.3.1. Zasada lex mitior retro agit | str. 88
 - 1.3.2. Zasada lex mitior agit | str. 88
 - 1.4. Brak kompetencji do stosowania ustawy surowszej – zasady lex severior retro non agit oraz lex severior non agit | str. 89
 - 1.5. Ustawa względniejsza dla sprawcy | str. 89
2. Zmiana normatywna po prawomocnym osądzeniu czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 91
 - 2.1. Korzystna dla skazanego modyfikacja penalizacji w ramach kary tego samego rodzaju | str. 91
 - 2.2. Korzystna dla skazanego na karę pozbawienia wolności modyfikacja penalizacji w kierunku kar łagodniejszego rodzaju | str. 91
 - 2.3. Depenalizacja czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 92

Rozdział V. Miejscowy zakres zastosowania przepisów prawnokarnych | str. 93

1. Miejsce popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 93
2. Zasada terytorialności | str. 95
3. Zasada obywatelstwa | str. 97
4. Zasada ochronna ograniczona | str. 98
5. Zasada ochronna nieograniczona | str. 100
6. Zasada odpowiedzialności zastępczej | str. 101
7. Zasada represji wszechświatowej | str. 102
8. Moc prawna orzeczenia zapadłego za granicą | str. 103
9. Przejęcie do wykonania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawomocnego wyroku skazującego wydanego przez sąd innego państwa | str. 105

Część trzecia
Nauka o przestępstwie

Rozdział I. Uwagi wstępne | str. 113

Rozdział II. Zachowanie się człowieka jako przedmiot prawnokarnego wartościowania | str. 117

Rozdział III. Czyn jako prawnokarne wartościowanie zachowania się człowieka | str. 120

1. Naturalistyczno-kauzalne ujęcie czynu | str. 121
2. Socjologiczne ujęcie czynu | str. 122
3. Finalistyczne (finalne) ujęcie czynu | str. 122
4. Syntaktyczne ujęcie czynu | str. 123
5. Metodologiczne ujęcie czynu jako rezultat procesu postulatywnego modelowania pojęcia „czyn” | str. 125
6. Stanowisko własne | str. 126
7. Okoliczności uniemożliwiające przyjęcie czynu | str. 126

Rozdział IV. Czyn zabroniony pod groźbą kary jako prawnokarne wartościowanie ludzkiego zachowania będącego czynem | str. 129

1. Systematyzacje znamion czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 131
2. Podmiot czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 131
 - 2.1. Podmiot powszechnego czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 132
 - 2.2. Podmiot indywidualnego czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 134
 - 2.2.1. Indywidualny właściwy typ czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 135
 - 2.2.2. Indywidualny niewłaściwy typ czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 135
 - 2.3. Podmiot czynu zabronionego pod groźbą kary a problem jego dorosłości i poczytalności | str. 136
 - 2.3.1. Podmiot czynu zabronionego pod groźbą kary w kontekście pojęć związanych z jego wiekiem | str. 137
 - 2.3.2. Podmiot czynu zabronionego pod groźbą kary w kontekście jego poczytalności i niepoczytalności | str. 145
 - 2.4. Podmiot czynu zabronionego pod groźbą kary a odpowiedzialność za jego czyn podmiotu zbiorowego | str. 146
3. Strona przedmiotowa czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 148
 - 3.1. Zachowanie się człowieka jako element strony przedmiotowej czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 149
 - 3.2. Czas, miejsce oraz sytuacja jako znamiona strony przedmiotowej czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 152
 - 3.3. Skutek zachowania się jako element strony przedmiotowej czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 154
 - 3.3.1. Związek kauzalny (przyczynowy) między zachowaniem się a jego skutkiem | str. 156
 - 3.3.2. Problem przyczynowości zaniechania działania | str. 159
 - 3.3.3. Podmiot zabronionego pod groźbą kary zaniechania znamiennego skutkiem (gwarant nienastąpienia skutku) | str. 160
 - 3.3.4. Związek normatywny między zachowaniem się a skutkiem jako warunek przekroczenia norm sankcjonowanych leżących u podstaw typów czynów zabronionych znamienych skutkiem (normatywne podstawy obiektywnego przypisania skutku w prawie karnym) | str. 161

3.4. Usytuowanie przedmiotowo pojmowanego zachowania się, okoliczności modalnych oraz skutku w strukturze normy sankcjonowanej str. 164	
4. Strona podmiotowa czynu zabronionego pod groźbą kary str. 164	
4.1. Umyślne popełnienie czynu zabronionego pod groźbą kary str. 165	
4.1.1. Zamiar bezpośredni str. 166	
4.1.2. Zamiar ewentualny str. 171	
4.2. Nieumyślne popełnienie czynu zabronionego pod groźbą kary str. 172	
4.2.1. Świadoma nieumyślność str. 174	
4.2.2. Nieświadoma nieumyślność str. 177	
4.3. Złożona strona podmiotowa czynu zabronionego pod groźbą kary str. 178	
4.4. Usytuowanie strony podmiotowej czynu zabronionego pod groźbą kary w strukturze normy sankcjonowanej str. 179	
5. Przedmiot ochrony przepisu określającego znamiona czynu zabronionego pod groźbą kary str. 180	
5.1. Rodzaje przedmiotu ochrony str. 181	
5.2. Podział czynów zabronionych pod groźbą kary ze względu na stopień ingerencji w dobro społeczne chronione przepisami prawa karnego str. 183	
6. Formy popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary str. 184	
6.1. Formy współdziałania przestępnego i ich systematyzacje str. 186	
6.1.1. Sprawstwo pojedyncze str. 187	
6.1.2. Współsprawstwo str. 190	
6.1.3. Sprawstwo kierownicze str. 194	
6.1.4. Sprawstwo polecające str. 199	
6.1.5. Podżeganie str. 202	
6.1.6. Pomocnictwo str. 206	
6.1.7. Prowokacja (art. 24 k.k.) str. 210	
6.1.8. Indywidualizacja odpowiedzialności karnej współdziałającego str. 211	
6.1.9. Współdziałanie przy indywidualnym czynie zabronionym pod groźbą kary str. 214	
6.1.10. Akcesoryjność odpowiedzialności karnej podżegacza i pomocnika str. 218	
6.1.11. Czynny żal współdziałającego str. 219	
6.2. Formy stadialne czynu zabronionego pod groźbą kary str. 221	
6.2.1. Przygotowanie czynu zabronionego pod groźbą kary str. 222	
6.2.2. Usiłowanie czynu zabronionego pod groźbą kary str. 228	
6.2.3. Dokonanie czynu zabronionego pod groźbą kary str. 238	
7. Zbieg przepisów ustawy str. 239	
7.1. Podziały zbiegu przepisów ustawy i używana na ich tle nomenklatura str. 239	
7.1.1. Starszy podział zbiegu przepisów ustawy str. 241	
7.1.2. Nowszy podział zbiegu przepisów ustawy str. 243	
7.2. Jedno i to samo zachowanie się sprawcy jako ontologiczna podstawa zbiegu przepisów ustawy str. 244	
7.3. Teoria jedności przestępstwa jako aksjomatyczna podstawa zbiegu przepisów ustawy a teoria wielości przestępstw jako aksjomatyczna podstawa jednoczynowego zbiegu przestępstw str. 247	
7.4. Reguły wyłączające wielość ocen prawnokarnych str. 250	
7.4.1. Reguła specjalności str. 250	
7.4.2. Reguła subsydiarności str. 253	
7.4.3. Reguła konsumpcji str. 256	
7.5. Konsekwencje uwzględnianego zbiegu przepisów ustawy w kwalifikacji prawnej zachowania się sprawcy i w podstawie wymiaru kary str. 258	
8. Zbieg przestępstw str. 260	

- 8.1. Podziały zbiegu przestępstw i używana na ich tle nomenklatura | str. 260
- 8.2. Pozorny zbieg przestępstw | str. 261
- 8.3. Nieuwzględniany zbieg przestępstw | str. 265
- 8.4. Uwzględniany zbieg przestępstw | str. 266
 - 8.4.1. Czyn ciągły | str. 267
 - 8.4.2. Ciąg przestępstw | str. 270
 - 8.4.3. Zbieg przestępstw skutkujący koniecznością wymiaru kary łącznej | str. 273

Rozdział V. Bezprawność jako prawnokarne wartościowanie zabronionego pod groźbą kary zachowania się człowieka | str. 285

- 1. Miejsce bezprawności w strukturze przestępstwa | str. 285
- 2. Pojęcie okoliczności uniemożliwiającej przyjęcie bezprawności zachowania się człowieka (pojęcie kontratypu) | str. 288
- 3. Problem pozaustawowych okoliczności uniemożliwiających przyjęcie bezprawności zachowania się człowieka | str. 290
- 4. Charakterystyka poszczególnych okoliczności uniemożliwiających przyjęcie bezprawności zachowania się człowieka | str. 291
 - 4.1. Obrona konieczna | str. 291
 - 4.1.1. Warunki zamachu | str. 292
 - 4.1.2. Warunki obrony | str. 294
 - 4.1.3. Prawnokarna konsekwencja działania w obronie koniecznej i kwalifikacja prawna tej obrony | str. 297
 - 4.1.4. Przekroczenie granic obrony koniecznej | str. 298
 - 4.2. Stan wyższej konieczności | str. 300
 - 4.2.1. Warunki niebezpieczeństwa | str. 301
 - 4.2.2. Warunki działania w stanie wyższej konieczności | str. 302
 - 4.2.3. Prawnokarna konsekwencja działania w stanie wyższej konieczności i jego kwalifikacja prawna | str. 304
 - 4.2.4. Przekroczenie granic stanu wyższej konieczności z art. 26 § 1 k.k. | str. 304
 - 4.3. Tak zwana kolizja obowiązków | str. 306
 - 4.4. Ryzyko nowatorstwa | str. 308
 - 4.5. Działanie w granicach uprawnień i obowiązków | str. 312
 - 4.5.1. Działanie w granicach uprawnień i obowiązków służbowych | str. 312
 - 4.5.2. Działanie w granicach uprawnień i obowiązków niesłużbowych | str. 313
 - 4.5.2.1. Wychowawcze karcenie małoletnich | str. 313
 - 4.5.2.2. Dozwolona samopomoc | str. 315
 - 4.6. Zgoda dysponenta dobrem | str. 316
 - 4.7. Czynności lecznicze oraz kosmetyczne | str. 318
 - 4.8. Zwyczaj | str. 320

Rozdział VI. Karygodność jako prawnokarne wartościowanie zabronionego pod groźbą kary zachowania się człowieka | str. 321

Rozdział VII. Zawinienie jako prawnokarne wartościowanie zabronionego pod groźbą kary zachowania się człowieka | str. 325

- 1. Teorie winy | str. 325
 - 1.1. Psychologiczne ujęcie winy | str. 326
 - 1.2. Normatywne ujęcie winy | str. 327
 - 1.3. Funkcjonalne ujęcie winy | str. 332
 - 1.4. Relacyjne ujęcie winy | str. 332

2. Problem pozaustawowych okoliczności uniemożliwiających przypisanie winy | str. 333
3. Charakterystyka poszczególnych okoliczności uniemożliwiających przypisanie winy | str. 335
 - 3.1. Okoliczności decydujące o braku zdolności do sensownej autodeterminacji | str. 335
 - 3.1.1. Niepoczytalność | str. 335
 - 3.1.1.1. Przyczyny stanu niezdolności do sensownej autodeterminacji warunkujące przyjęcie niepoczytalności | str. 338
 - 3.1.1.2. Przejawy stanu niezdolności do sensownej autodeterminacji warunkujące przyjęcie niepoczytalności | str. 348
 - 3.1.1.3. Zmniejszona poczytalność | str. 352
 - 3.1.1.4. Wyłączenie możliwości zastosowania przepisu o niepoczytalności i przepisu o poczytalności zmniejszonej – problematyka tzw. zawinienia na przedpolu czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 355
 - 3.1.2. Nieletniość | str. 358
 - 3.2. Istotnie krępujący wolę sprawcy przymus psychiczny (*vis compulsiva*) | str. 358
 - 3.3. Stan wyższej konieczności | str. 360
 - 3.4. Tak zwana kolizja obowiązków | str. 362
 - 3.5. Błąd | str. 363
 - 3.5.1. Istota błędu | str. 363
 - 3.5.2. Błąd co do okoliczności stanowiącej znamię czynu zabronionego pod groźbą kary | str. 365
 - 3.5.2.1. Błąd z art. 28 § 1 k.k. | str. 366
 - 3.5.2.2. Błąd z art. 28 § 2 k.k. | str. 374
 - 3.5.3. Błąd co do okoliczności wyłączającej bezprawność | str. 380
 - 3.5.4. Błąd co do okoliczności wyłączającej winę | str. 383
 - 3.5.5. Błąd co do prawa | str. 384
 - 3.6. Rozkaz | str. 387

Część czwarta

Nauka o karze i innych środkach prawnokarnej reakcji

Rozdział I. Zagadnienia wstępne | str. 409

Rozdział II. Kara | str. 412

1. Istota kary i jej funkcje | str. 412
2. Rodzaje kar | str. 417
 - 2.1. Kara grzywny | str. 417
 - 2.2. Kara ograniczenia wolności | str. 423
 - 2.3. Kara pozbawienia wolności | str. 425
 - 2.4. Kara 25 lat pozbawienia wolności | str. 432
 - 2.5. Kara dożywotniego pozbawienia wolności | str. 435
 - 2.6. Kara śmierci | str. 438

Rozdział III. Środki karne | str. 444

1. Pozbawienie praw publicznych | str. 444
2. Zakaz zajmowania określonego stanowiska | str. 446
3. Zakaz wykonywania określonego zawodu | str. 448
4. Zakaz prowadzenia określonej działalności gospodarczej | str. 449
5. Zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi | str. 450

6. Zakaz przebywania w określonych środowiskach | str. 452
7. Zakaz przebywania w określonych miejscach | str. 453
8. Zakaz kontaktowania się z określonymi osobami | str. 455
9. Zakaz zbliżania się do określonych osób | str. 456
10. Zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu | str. 457
11. Nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym | str. 458
12. Zakaz wstępu na imprezę masową | str. 459
13. Zakaz wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych | str. 463
14. Zakaz prowadzenia pojazdów | str. 466
- 14.1. Okresowy (terminowy) zakaz prowadzenia pojazdów określonego rodzaju o charakterze fakultatywnym | str. 466
- 14.2. Okresowy (terminowy) zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju o charakterze obligatoryjnym | str. 469
- 14.3. Obligatoryjny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze | str. 470
15. Przepadek | str. 472
16. Obowiązek naprawienia szkody | str. 478
17. Obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę | str. 481
18. Nawiązka | str. 483
19. Świadczenie pieniężne | str. 486
20. Podanie wyroku do publicznej wiadomości | str. 487

Rozdział IV. Środki probacyjne | str. 488

1. Warunkowe umorzenie postępowania karnego | str. 488
- 1.1. Warunki umożliwiające sądowi zastosowanie warunkowego umorzenia postępowania karnego | str. 488
- 1.2. Organ kompetentny do warunkowego umorzenia postępowania karnego | str. 489
- 1.3. Forma i zawartość orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego | str. 490
- 1.4. Okres próby i możliwe do nałożenia na sprawcę w czasie trwania tego okresu obowiązki probacyjne | str. 490
- 1.5. Podjęcie postępowania karnego warunkowo umorzonego | str. 491
- 1.5.1. Obligatoryjne podjęcie postępowania karnego warunkowo umorzonego | str. 491
- 1.5.2. Fakultatywne podjęcie postępowania karnego warunkowo umorzonego | str. 492
- 1.5.3. Moment, do którego można podjąć postępowanie karne warunkowo umorzone | str. 493
- 1.5.4. Prawnokarna konsekwencja niepodjęcia postępowania karnego warunkowo umorzonego | str. 493
2. Warunkowe zawieszenie wykonania kary | str. 493
- 2.1. Warunki umożliwiające sądowi warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary | str. 493
- 2.2. Organ kompetentny do warunkowego zawieszenia wykonania kary | str. 495
- 2.3. Okres próby i możliwe do nałożenia na sprawcę w czasie trwania tego okresu obowiązki probacyjne | str. 495
- 2.4. Zarządzenie wykonania kary warunkowo zawieszanej | str. 496
- 2.4.1. Obligatoryjne zarządzenie wykonania kary warunkowo zawieszanej | str. 496
- 2.4.2. Fakultatywne zarządzenie wykonania kary warunkowo zawieszanej | str. 497
- 2.5. Moment, do którego można zarządzić wykonanie kary warunkowo zawieszanej | str. 498
- 2.6. Prawnokarna konsekwencja braku zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej | str. 499

- 3. Warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary | str. 499
 - 3.1. Warunki umożliwiające sądowi warunkowe przedterminowe zwolnienie skazanego z odbycia reszty kary | str. 499
 - 3.2. Podmioty uprawnione do złożenia wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary | str. 501
 - 3.3. Organ kompetentny do wydania orzeczenia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu z reszty kary | str. 502
 - 3.4. Okres próby i możliwe do nałożenia na skazanego w czasie trwania tego okresu obowiązki probacyjne | str. 502
 - 3.5. Odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary | str. 504
 - 3.6. Prawnokarna konsekwencja nieodwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary | str. 505

Rozdział V. Środki zabezpieczające | str. 506

- 1. Środki zabezpieczające o charakterze leczniczym | str. 509
 - 1.1. Terapia | str. 509
 - 1.2. Terapia uzależnień | str. 509
 - 1.3. Pobyt w zakładzie psychiatrycznym | str. 510
- 2. Środki zabezpieczające o charakterze administracyjnym | str. 511

Rozdział VI. Sądowy wymiar kary | str. 512

- 1. Dyrektywy wymiaru kary | str. 512
 - 1.1. Zasady humanitaryzmu | str. 512
 - 1.2. Zasada wymiaru kary według sędziowskiego uznania | str. 515
 - 1.3. Zasada wymiaru kary w granicach przewidzianych przez ustawę | str. 516
 - 1.4. Zasada wymiaru kary, której dolegliwość nie może przekraczać stopnia winy | str. 517
 - 1.5. Zasada wymiaru kary uwzględniającej stopień społecznej szkodliwości popełnionego przestępstwa | str. 518
 - 1.6. Zasada wymiaru kary uwzględniającej zapobiegawcze i wychowawcze cele kary w stosunku do skazanego (dyrektywa prewencji indywidualnej) | str. 519
 - 1.7. Zasada wymiaru kary uwzględniającej potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (dyrektywa prewencji ogólnej) | str. 521
 - 1.8. Zasada wymiaru kary indywidualnej (zasada indywidualizacji kary) | str. 522
 - 1.9. Zasada wymiaru kary bezwzględnie oznaczonej | str. 523
 - 1.10. Zasada wymiaru kary uwzględniającej okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie | str. 523
 - 1.11. Zasada wymiaru kary uwzględniającej pozytywne wyniki mediacji przeprowadzonej pomiędzy pokrzywdzonym a sprawcą przestępstwa oraz ugodę pomiędzy wskazanymi podmiotami osiągniętą w postępowaniu przed sądem lub prokuratorem | str. 524
 - 1.12. Zasada wymiaru kary zorientowanej na wychowanie skazanego – w wypadku skazywania na karę osób nieletnich i młodocianych | str. 525
- 2. Problematyka zwyczajnego wymiaru kary i nadzwyczajnego jej wymiaru | str. 526
 - 2.1. Zwyczajny wymiar kary | str. 526
 - 2.2. Nadzwyczajny wymiar kary | str. 528
 - 2.2.1. Nadzwyczajne obostrzenie kary | str. 529
 - 2.2.1.1. Wymiar kary za występki o charakterze chuligańskim | str. 530
 - 2.2.1.2. Recydywa specjalna podstawowa | str. 531
 - 2.2.1.3. Recydywa specjalna wielokrotna | str. 534
 - 2.2.1.4. Wymiar kary sprawcy, który z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu | str. 535

- 2.2.1.5. Wymiar kary sprawcy, który popełnił przestępstwo, działając w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa | str. 536
- 2.2.1.6. Wymiar kary za przestępstwo o charakterze terrorystycznym | str. 537
- 2.2.1.7. Zbieg podstaw do nadzwyczajnego obostrzenia kary | str. 537
- 2.2.2. Nadzwyczajne złagodzenie kary | str. 538
 - 2.2.2.1. Podstawy do nadzwyczajnego złagodzenia kary | str. 538
 - 2.2.2.2. Podział nadzwyczajnego złagodzenia kary na obligatoryjne i fakultatywne | str. 540
 - 2.2.2.3. Mechanizmy nadzwyczajnego złagodzenia kary | str. 541
 - 2.2.2.4. Zbieg podstaw do nadzwyczajnego złagodzenia kary | str. 542
- 2.2.3. Zbieg podstawy do nadzwyczajnego złagodzenia kary z podstawą do nadzwyczajnego obostrzenia kary | str. 543
- 2.2.4. Kompetencja do wymierzenia kary nieizolacyjnej w razie popełnienia przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą ośmiu lat | str. 544
- 3. Odstąpienie od wymierzenia kary | str. 544

Rozdział VII. Przedawnienie | str. 548

- 1. Uzasadnienie przedawnienia | str. 548
- 2. Rodzaje przedawnienia | str. 550
 - 2.1. Przedawnienie karalności przestępstwa | str. 550
 - 2.2. Przedawnienie wykonania orzeczonej kary | str. 556

Rozdział VIII. Zatarcie skazania | str. 558

- 1. Zatarcie skazania z mocy prawa | str. 559
- 2. Zatarcie skazania w drodze sądowego zarządzenia inicjowanego wnioskiem skazanego | str. 561
- 3. Zatarcie skazania na karę w razie orzeczenia środka karnego | str. 561
- 4. Zatarcie skazania w sytuacji zbiegu skazań | str. 561

Skorowidz przedmiotowy | str. 575